

Fadderhunden

lär barn empati, respekt och ansvar

Barnen går på rad och håller i ett gult rep. De lyser upp den grå dagen i sina färgstarka kläder på väg till Fadderhunden, där de lär sig vad empati, respekt och ansvar är genom att leka med pinschern Alfonz.

TEXT OCH FOTO: CECILIA PERSSON

Hunden är en förebild för barn och ett sätt att konkretisera svåra ämnen, enligt Sara Carlberg, från Hälsans hundar, som arbetar med företaget Fadderhunden. Till sin hjälp har hon pinschern Alfonz som barnen får träffa under tre tillfällen utomhus i fall att något av dem är allergiskt.

Alla vill ha en kompis

– Hunden för mig är ett verktyg när jag pratar om empati, respekt och ansvar. Hunden är ett lättare sätt för barn att förstå hur man är en bra kompis. Alla barn vill vara kompis med Alfonz och jag brukar fråga om de skulle göra likadant mot honom. Nej, brukar ➔

de flesta barn säga. Då kan jag förklara att det man inte kan säga till hunden kan man inte heller säga till sin kompis, säger Sara Carlberg.

Dagens grupp, från Ridderborgens förskola i Skogås, är mellan tre och sex år och går kursen Faddermärket. Barnen formar en glad mun med sina kroppar, det är ett lättare uttryck för dem att förstå än en halvåge. Som ögon sitter hunden Alfonz och ägaren Sara Carlberg. Barnen lyser som färgglada blommor på den grå grusplanen.

En och en kommer barnen fram från sin plats i den glada munnen. De frågar om de får hälsa på Alfonz och när de får svaret ”ja, det får du” räknar de Alfonz fyra tassar innan de närmar sig. Oliver är lite rädd för hundar, berättar han, men trots det vågar han gå fram och ställa sig bredvid Alfonz och klappa honom på ryggen länge. Bakom står förskolepedagogen Terese Petersson som stöd.

Gör det svåra lätt

Fadderhundens arbetssätt handlar mycket om att göra det svåra lättare. Det ska vara förståeligt och konkret för barnen. Hunden är en viktig del av den pedagogiken. Tunga ämnen som empati, respekt, ansvar och kamratskap kan vara svåra att samtala om. Hunden är ett ypperligt redskap för att visa vad begreppen innebär, enligt Sara Carlberg.

– Fadderhunden erbjuder ett komplement till pedagogernas arbete. Ibland kan de köra fast och då kan vi fungera som en pusselbit. Målet är att pedagogerna ska kunna använda

Förskolechef Jannicke Schönhoff brinner för arbetssättet med hund.

övningarna som vi har gjort i övrig verksamhet, säger Sara Carlberg som påpekar att det är pedagogerna som är proffsen och Fadderhunden en resurs för dem.

Förskolechefen Jannicke Schönhoff på Ridderborgens förskola, som drivs av Tillit Knatteborgen AB, är hundägare och brinner för arbetssättet med hund. Hon tycker att hundar är kravlösa, positiva och glada när barnen kommer och hon ser Fadderhunden som ”en liten puff” åt pedagogerna.

– Det är svårt att säga att det här är resultatet av Fadderhunden. Vi håller på med ett projekt om värdegrund och valde att ta in Fadderhunden i det. Jag vet att pedagogerna är jättenöjda

och att de har fått en lugnare grupp. Många bäckar små ger resultat, säger hon.

När barnen hör att de ska leka leken ”Alla händer bakom ryggen” med Alfonz höjs ljudet på den lilla fotbollsplanen inne i bostadsområdet i östra Skogås. Barnen sätter sig snabbt på knä i en ring. Vartannat barn får en godis att hålla i handen bakom ryggen. När Alfonz kommer ska de öppna handen och låta honom ta den. Nästa varv får barnen som inte har haft godis i handen försöka. Tanken är att de ska lära sig att vänta på sin tur, men också att lära sig att känna tillit.

Ökat självförtroende

– De måste våga lita på att hunden inte gör dem illa. De måste ha förtroende och klara

av att vara i fokus, för när hunden är där och ska ta godiset får man allas uppmärksamhet, hör fnittret och blir sedd. Det är också viktigt. Det kan bygga självförtroendet hos barnen och blyga individer får våga vara i centrum, säger Sara Carlberg.

Nora sitter i den färgglada ringen av små kroppar. När Alfons kommer till henne och nosar fnittrar hon förtjust. Ännu gladare blir hon när Alfonz nosar henne i ansiktet också. Andra barn väljer att släppa godisen bakom sig när hunden kommer för att leta reda på den i deras små barnhänder.

– Alla barn har inte en naturlig känsla för empati utan måste lära sig och uppleva det. Det kommer naturligt med djur. Barnen lär sig att känna och se de andra barnens känslor när Alfonz letar efter godis i deras händer. De ser att en del tycker att det är otäckt, att en del tycker det är äckligt att bli slickade på fingrarna, medan andra tycker det är en höjdpunkt, berättar Sara Carlberg om leken som är en övning i empati.

En del nyttiga tips för barnen i umgänget med hundar lär Sara Carlberg också ut och förutom hur man hälsar på en hund får de lära sig hur man gör om en hund springer fram. Sara frågar skaran med barn om de minns hur de skulle göra om en hund kom framspringandes mot dem i skogen eller när de hälsar på hemma hos en kompis. Barnen visar med sina armar att de ska krama sig själva och vända ryggen till.

– Hunden tror ofta att vi har godis i handen, det är därför de kommer framspringandes och hoppar. Tänk på att inte springa. Men vad gör ni om hunden följer efter er när ni vänt er om?

Barnen lär sig att känna och se de andra barnens känslor när Alfonz letar efter godis i deras händer.

Tystnad.

– Ni vänder er bort igen och då kommer hunden tänka att det är bättre att leta godis någon annanstans, säger Sara.

Tydliga signaler

Den övningen kommer förskoleklassens ledare Anette Steen och Terese Petersson att använda sig av vid andra tillfällen.

– Det är en tydlig signal om man inte vill vara med och leka eller visa att man inte vill slåss, säger fritidspedagogen Anette Steen.

Hon berättar att de använder sig av upplevelserna de får på Fadderhundsträffarna i vardagen på förskolan, där barnen går i en ”ur och skur-grupp” som alltid är utomhus.

– Vi relaterar till Fadderhundsträffarna på promenaderna när vi möter hundar. Kommer ni ihåg? Vi skulle inte gå fram, kan vi påminna dem, säger hon.

Terese Petersson inflikar att barnen också påminner varandra om hur man ska göra vid hundmöten.

Dagens sista upplevelse med Fadderhunden är att åka skrinde bakom Alfonz, som i sin tur får draghjälp av Sara som går bredvid och hjälper till genom att ta den största tyngden via tyglarna. Benjamin, 5 år, är först på tur och kryper ner och lyser rödsvart i sina byxor och jacka. Han berättar under den korta färden på gångbanan att det roligaste under hela förskoledagen är att få träffa hunden:

– Det bästa var leken med godiset i handen när Alfonz inte fick tjuvkika.

Benjamin sitter utsträckt i skrinde mjukt nerpackad i det bruna täcket och med benen utsträckta och verka lita helt på att Alfonz inte hittar på något hyss, vilket han självfallet inte heller gör. ♦